Aspectele evoluției raporturilor economice Republica Moldova – Uniunea Europeană (1994-2017). Istoriografia problemei

Adrian ROȘCA

La momentul actual, se poate afirma cu certitudine, că nivelul de studiere al temei respective este unul nesatisfăcător, neexistând, practic, nici o monografie dedicată problemei raporturilor economice Republica Moldova – Uniunea Europeană. Dintre cei care au studiat acest subiect, majoritatea sunt specialiști în domeniul politologiei, relațiilor internaționale sau economiei. Printre lucrările publicate, amintim studiul semnat de Valeriu și Elena Prohnițchi, axat pe o serie de aspecte, care țin de istoricul UE, nivelul de pregătire al economiei și al birocrației moldovenești, în ce mod a putea fi afectat sectorul agricol și industrial în cazul unei competiții occidentale în ceea ce privește cantitatea și calitatea mărfurilor locale etc. În studiul dat sunt enumerate atât câștigurile pe care ar fi urmat RM să le obțină, cât și eventualele riscuri și costuri.

În cadrul istoriografiei occidentale cea mai importantă lucrare, care analizează istoricul dar și evoluția relațiilor economice este *„Moldova: Arena of International Influences"* (Moldova: Arena influențelor externe), editată de Marcin Kosienkowski și William Schreiberde. Studiul prezintă relațiile UE-RM, mai mult din perspectivă occidentală, explicându-se prin intermediul unei abordări geopolitice care este interesul UE pentru dezvoltarea economică a Republicii Moldova. Lucrarea include și o periodizare a istoricului relațiilor bilaterale dintre Chișinău și Bruxelles, care au evoluat de la ignoranța UE față de RM, în anii 1991-2000, urmată apoi de o consolidare în intervalul 2001-2009, pentru ca ultima etapă a cercetării să se axeze pentru perioada 2009-2012. Este explicat rolul pe care l-a avut extinderea UE în 2007, pentru intensificarea relațiilor economice dintre cele două părți. Raționamentul fiind bazat pe aceea că Bruxelles-ul dorește stabilitate la granițele sale, acesta și fiind motivul principal pentru investițiile masive ale UE în RM, atât în ceea ce privește finanțarea, cât și relațiile comerciale. Un aspect important constă în aceea că autorii respectivi menționează, că singurul domeniu în care s-au obținut rezultate pozitive, este cel al colabo-

rării economice. Existând interesul și inițiativa ambelor părți pentru acest rezultat. Reieșind din cele menționate anterior, se poate afirma că problema supusă cercetării, reprezintă singura arie de interes, în care se ajunge treptat la rezultatul scontat de ambele părți. Pentru studierea integrală a istoriografiei problemei, în lucrarea finală, va fi realizat modul cum este văzută evoluția relațiilor economice RM-UE de către istoriografia din RM, România, restul UE, dar și în baza resurselor disponibile-și de către istoriografia rusă. În acest mod fiind posibil de obținut o imagine clară a evoluției probleme la nivel general, evitând paradigmele de interes național.